

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101697

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Решетілов Богдан Юрійович

2. Reshetilov Bohdan Yu.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Культура і мистецтво. Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 31-05-2021

Спеціальність за освітою: музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Театрально-видовищний заклад культури "Київський національний академічний театр оперети"

Код за ЄДРПОУ: 02224593

Місцезнаходження: вул.Велика Васильківська, 53/3, м. Київ, 03150, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.005.007

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Концерт для фортепіано зі струнним оркестром у XX столітті: генезис, еволюція, специфіка трактовки камерності
2. Concerto for piano and string orchestra in the twentieth century: genesis, evolution, specifics of interpretation of chamberness

Реферат:

1. У роботі виявлені типологічні ознаки самобутнього жанру камерного концерту для фортепіано зі струнним оркестром крізь призму декількох площин: історія, особливості трактування дефініцій, музично-стильова панорама епох, розвиток оркестру, самобутність струнно-смічкової оркестрової групи, творчість персоналій, інтонаційно-образний аналіз драматургії. Музично-стильова панорама XX століття демонструє посилений інтерес композиторів до камерного концерту. У роботі досліджено причини такої тенденції та наведені основні вектори подальшого розвитку в області жанрових пошуків як в українській музиці, так і в західноєвропейській. Зазначено, що постромантичні інструментально-темброві тенденції в аспекті специфіки камерного концерту розпадаються на два протилежних вектори розвитку. Одна з них —

відцентрова – симфонізація та розширення камерно-інструментальних складів. Друга – доцентрова – мінімізація, відсікання оркестрових груп та авторське художнє самообмеження у засобах виразності. Обидві тенденції діють в рамках області інструментальної диверсифікації камерних концертів, а отже музичні твори зазначеного жанру розташовані на нестабільній межі між камерно-інструментальним ансамблем та симфонією. Отримані результати застосовуються до найяскравіших зразків концертів для фортепіано зі струнним оркестром у ХХ столітті: Тема з варіаціями «Чотири темпераменти» для фортепіано і струнного оркестру П. Гіндеміта, Концерт для фортепіано і струнного оркестру А. Г. Шнітке та Дев'ята камерна симфонія «Quid pro quo» Є. Ф. Станковича. Кожен з авторів запропонував самобутню концепцію реалізації інструментального формату «фортепіано зі струнними» в рамках камерного концерту. Підсумовуючим результатом в області драматургії стає наступне коло тем та образів: Концепція Людини крізь призму функціональної психології у П. Гіндеміта, Есхатологічна концепція філософсько-релігійних питань буття особистості у А. Г. Шнітке та Концепція суб'єктивної раціоналізації недосяжного у сучасній дійсності у Є. Ф. Станковича. Різноманіття обраних ідей творів дає змогу стверджувати, що камерний концерт акцентує увагу композитора на психологізованому, інтимному та особистісному в аспектах становлення інтонаційно-образної драматургії. У результаті дослідження жанрового зрізу камерного концерту для фортепіано зі струнними виокремлені його ідентифікаційні ознаки, які структуровано за двома принципами – зовнішні та внутрішні. До першої категорії відносяться три положення – акустичні рішення з огляду на динамічні можливості; жанровий симбіоз концертності, симфонічності, ансамблевості; переважний розпад фрескових тембрів на субкатегорії (міксти, solo), що спонукає до більшої деталізації голосів фактури. До другої (внутрішньої) групи ознак відносяться сім положень: переоцінка засобів виразності; мінімалізація твору на всіх структурних рівнях; дрібні рівні диференціації при більшому семантичному навантаженні; специфічні особливості партій соліста та оркестру; переважання домінантно-сольного та паритетного типів діалогічної комунікації; тяжіння до компактності та лаконізму форми з каденційно-розгалуженою системою сольних епізодів фортепіанної партії; акцент на особистісному образній сфері драматургії. До наукової новизни дисертаційного дослідження відносяться наступні положення: дослідження становлення жанрового підвиду камерного концерту для фортепіано зі струнним оркестром та формування типологічних ознак жанру; доповнення та уточнення дефініцій, які є жанровими диференціальними орієнтирами; введення понять «інтенційна камернізація» та «ситуативна камернізація»; інтонаційно-драматургічний аналіз Концерту для фортепіано зі струнним оркестром Ф. Мендельсона, Тем з варіаціями «Чотири темпераменти» П. Гіндеміта, Концерту для фортепіано зі струнним оркестром А. Г. Шнітке та Дев'ятої камерної симфонії «Quid pro quo» Є. Ф. Станковича в аспекті самобутності інструментального формату-жанру камерного концерту для фортепіано зі струнним оркестром.

2. The typological features of the original genre of chamber concerto for piano and string orchestra are revealed in the work through the prism of several planes: history, peculiarities of interpretation of definitions, musical-stylistic panorama of epochs, orchestra development, originality of string-bow orchestra group, creativity of personalities, intonation-character analysis of dramaturgy. Musical style panorama of the twentieth century demonstrates an increased interest of composers in the chamber concerto. In this work are studied the causes of this trend and are given the main vectors of further development in the genre searches in Ukrainian music, and the music of Western Europe as well. It is noted that the post-romantic instrumental timbre tendencies, in the aspect of the specifics of the chamber concerto, fall into two opposite vectors of development. One of them, centrifugal – symphonization and extension of chamber instrumentations. The second, centripetal – minimization, cutting off orchestral groups and the author's artistic self-restraint in the means of expression. Both tendencies operate within the field of instrumental diversification of chamber concertos, and therefore musical works of the mentioned genre are located on the unstable border between instrumental chamber ensemble and symphony. The obtained results are applied to the brightest examples of concerto for piano and string orchestra in the twentieth century: Theme and Variations 'The Four Temperaments' for piano and strings by P. Hindemith, Concerto for piano and strings by A. Schnittke and Chamber Symphony No. 9 'Quid pro quo' by Y. Stankovych. Each of the authors created an original concept of realization of the instrumental format 'piano with strings' within the chamber concerto genre. The final

result in a matter of dramaturgy is the following range of themes and images: The concept of Human through the prism of functional psychology – P. Hindemith, Eschatological concept of philosophical and religious issues of personality – A. Schnittke, and the concept of subjective rationalization of unattainable in modern reality – Y. Stankovych. Taking into account the variety of ideas in selected works, it is possible to suggest that the chamber concerto focuses composer's attention on the psychologised, intimate and personal in terms of the formation of intonation-character dramaturgy. The typological features of the original genre of chamber concerto for piano and string orchestra are revealed in the work through the prism of several aspects: history, musical style panorama of epochs, peculiarities of interpretation of terms, orchestra development, originality of the orchestra strings group, creativity of personalities, intonational-character analysis of the selected works. As a result of the study of the genre cross-section of the chamber concerto for piano and strings, its identification features were structured according to two principles – external and internal. The first category includes three points: • acoustic solutions given the dynamic capabilities; • genre symbiosis of concert's character, symphony, ensemblity; • prevailing decay of the fresco timbres into subcategories (mixed timbres, solo), which leads to greater detailing of the voices texture. The second (internal) group of features includes seven points: • reassessment of means of expression; • minimalization of the musical composition at all structural levels; • small levels of differentiation at higher semantic load; • specific features of soloist and orchestra parts; • prevalence of dominant-solo and parity types of dialogic communication; • the tendency to compactness and laconicism of form with a cadence-extensive system of solo episodes of the piano part; • emphasis on the personal in the character sphere of the dramaturgy. The scientific novelty of the thesis research includes the following points: • complement and clarification of definitions, which are genre differential guidelines; • introduction of the concepts of 'intentional chamberization' and 'situational chamberization'; • intonational and dramaturgic analysis of Concerto for piano with string orchestra by F. Mendelssohn, Themes and Variations 'The Four Temperaments' by P. Hindemith, Concerto for piano with string orchestra by A. Schnittke and Chamber Symphony No. 9 'Quid pro quo' by Y. Stankovych in terms of the originality of the instrumental format-genre of the chamber concerto for piano and string orchestra.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Неболюбова Лариса Сергіївна

2. Neboliubova Larysa S.

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Анфілова Світлана Генадіївна

2. Anfilova Svitlana H.

Кваліфікація: к.мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кияновська Любов Олександрівна

2. Kyianovska Liubov O.

Кваліфікація: д. мист., 17.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зінкевич Олена Сергіївна

2. Zinkevych Olena S.

Кваліфікація: д. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жукова Олена Августівна

2. Zhukova Olena A.

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Скорик Адріана Ярославівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Скорик Адріана Ярославівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.